

На основу члана 31. и члана 40. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/2014, 68/2015-др. Закон, 103/2015, 99/16, 113/17 и 95/2018), Упутства за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2020. годину и пројекција за 2021. и 2022. Годину, Фискалне стратегије за 2019. годину са пројекцијама за 2020. и 2021. годину, као и Упутства за израду програмског буџета Министарства финансија и листе униформних индикатора СКГО, Руководитељка Одељења за финансије и привреду Општинске управе Општине Владичин Хан дана 22.07.2019. године доноси

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН ЗА 2020. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2021. И 2022.ГОДИНУ

У складу са чланом 41. Закона о буџетском систему буџетски корисници, на основу овог упутства, припремају предлог финансијског плана, за 2020. годину, са пројекцијама за 2021. и 2022. годину.

I ПРАВНИ ОСНОВ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему.

Рокови за доношење Фискалне стратегије и достављање Упутства за припрему Одлуке о буџету локалне власти, уређени су чланом 31. Закона о буџетском систему, односно буџетским календаром.

На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије – по добијању Фискалне стратегије, доставља упутство за припрему нацрта буџета локалне власти и обавештава директне кориснике буџетских средстава о основним економским смерницама за припрему буџета.

Истовремено, Министарство финансија је објавило Упутство за праћење и извештавање о учинку програма (мај 2017.) као и иновирано Упутство за израду програмског буџета које је ажурирано у априлу па затим и у октобру 2017. године управо имајући у виду потребу детаљног праћења и извештавања о реализацији програма програмских активности и пројеката.

Уколико се у предстојећем периоду од стране Министарства дефинишу другачији параметри од параметара дефинисаних иницијалним Упутством, Одељење за финансије и привреду Општинске управе ће благовремено објавити „Додатне инструкције за израду финансијских планова корисника буџета у поступку припреме нацрта Одлуке о буџету Општине Владичин Хан за 2020. годину“ са свим неопходним информацијама и објашњењима, на званичном сајту Општине Владичин Хан – www.vladicinhan.org.rs у одеку „Буџет“.

У погледу садржине предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 37. истог Закона, односно предлог финансијског плана обухвата:

- 1) расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;
- 2) детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања,
- 3) родну анализу расхода и издатака
- 4) програмске информације и
- 5) преглед примања за трогодишњи период на основу закључених споразума о зајмовима, као и оних чије је закључивање извесно у наредној фискалној години, а који представљају директну обавезу буџета Општине Владичин Хан.

Као прилог предлога финансијског плана корисници буџетских средстава достављају извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће – 2019. године а у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма Министарства финансија РС.

Директни корисници обавезни су да, у складу са смерницама и роковима, траже од индиректних корисника за које су одговорни, да доставе податке неопходне за израду предлога финансијског плана директног буџетског корисника.

Истим чланом је предвиђено и да локални орган управе надлежан за финансије може да тражи непосредно од индиректних буџетских корисника податке о финансирању.

Чланом 41. Закона о буџетском систему дефинисано је да су индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

II ОПШТИ ДЕО

Упутство за припрему буџета Општине Владичин Хан за 2020. са пројекцијама за 2021. и 2022. годину садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смернице за припрему буџета за 2020. и наредне две године,
- 2) опис планиране политике Општине Владичин Хан у 2020. и наредне две фискалне године,
- 3) процену прихода и примања и расхода и издатака за 2020. годину и наредне две фискалне године,
- 4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета за 2020. годину са пројекцијама за наредне две фискалне године,
- 5) смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета,
- 6) поступак и динамику припреме буџета Општине Владичин Хан и предлога финансијских планова директних односно индиректних корисника средстава буџета.
- 7) Начин исказивања родне анализе у образложењу финансијских планова корисника буџетских средстава Општине и
- 8) Начин исказивања програмских информација у финансијским плановима корисника буџета

Предлог финансијског плана за буџетску и наредне две фискалне године треба доставити на прописаним обрасцима који су доступни на званичној интернет адреси општине www.vladicinhan.org.rs као и у Одељењу за финансије и привреду Општинске управе општине Владичин Хан. Предлог се доставља у писаном облику, потписан од стране директора или руководиоца корисника буџета и оверен печатом. Предлог мора бити са писаним образложењем за сваку врсту расхода и са наведеним правном основом и извором финансирања. Предлог мора да садржи циљеве и индикаторе за сваку програмску активност и пројекат. Финансијски планови морају садржати и родну анализу расхода и издатака.

Сходно одредбама Уредбе о садржини, начину припреме и оцене као и праћењу спровођења и извештавању о реализацији капиталних пројеката („Службени гласник РС“ број 63/2017) корисници средстава буџета Општине Владичин Хан могу у својим финансијским плановима укључити искључиво Капиталне пројекте који се налазе у Плану јавних инвестиција Општине Владичин Хан за период 2020-2022. година.

У складу са буџетским календаром **рок за доставу предлога финансијских планова је 1. септембар 2020. године** када су корисници буџета обавезни према Закону да доставе своје предлоге Одељењу за финансије и привреду. За све додатне информације око припреме финансијских планова можете се обратити Руководитељки Одељења за финансије и привреду на телефон 017/390-509 или мејлом на finansije@vladicinhan.org.rs.

1. ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН

Фискалном стратегијом за 2019. годину са пројекцијама за 2020. и 2021. годину (у даљем тексту Фискална стратегија) дефинисан је стратешки развојни оквир у оквиру кога је опредељена и економска политика за наредни средњорочни период. Основне карактеристике овог оквира су:

- Стратешка оријентација Републике Србије на процес европских интеграција и, са тим у вези, програм економских реформи који, између осталог, подразумева стварање стабилног економског и монетарног окружења, развој тржишне економије,
- Усвојен пакет мера за успостављање стабилности јавних финансија и целокупног макроекономског амбијента као основни циљ има одржавање ниског дефицита и даље смањење јавног дуга као и коришћење фискалног простора у циљу подршке привредном расту,
- интензивирање започетих системских реформи, како би се обезбедило структурно уравнотежење привреде
- Континуирани раст прилива страних директних инвестиција и значајно повећана ефикасност спровођења јавних инфраструктурних пројеката биће у наредном периоду праћен снажнијим домаћим инвестицијама, пре свега из сегмента малих и средњих предузећа
- дефинисане су и предузете јасне мере, које имају за циљ убрзање процеса дигитализације и афирмацију иновативних иницијатива

Захваљујући мерама фискалне консолидације створен је фискални простор за нове политике, који ће у 2020. години и надаље бити искоришћен за повећање капиталних инвестиција, повећање пензија и плата у једном делу јавног сектора и смањење пореског оптерећења зарада.

У даљем тексту дајемо преглед појединих макроекономских показатеља који су од значаја за израду Буџета Општине Владичин Хан за 2020. и наредне две фискалне године а на основу последњих пројекција Народне Банке Србије, Републичког Завода за статистику и Министарства финансија

Табела: Пројекција основних макроекономских показатеља РС у периоду 2019– 2022. год

	2019	2020	2021	2022
БДП, у млрд. динара – текуће цене	5.408	5,819	6,252	6,713
Реални раст БДП	3,5	4,0	4,0	4,0
Дефлатор БДП %	3,3	3,5	3,3	3,2
Реални раст компоненти БДП, %				
Лична потрошња	3,5	3,3	3,2	3,1
Државна потрошња	2,7	1,5	1,5	1,2
Инвестиције у фиксни капитал	6,7	6,9	7,0	7,1
Потрошачке цене, просек периода	2,2	1,9	2,4	2,8
Салдо текућег рачуна, у ЕУР, % БДП	-5,1	-4,7	-4,4	-4,3

Извор: МФИН

2. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ОПШТИНЕ ЗА ПЕРИОД 2020-2022. ГОДИНЕ

У периоду од 2020. до 2022.године Општина Владичин Хан ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом Републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којима се регулишу надлежности локалних самоуправа у Србији.

Приоритети у 2020. години су:

- 1. Економски развој Општине** – Уважавајући реалност оснивања малих и средњих предузећа као носиоца развоја у будућности, и смањења незапослености, неопходно је подстаћи развој производних предузећа и привлачење страних и домаћих инвеститора. Економски раст и повећање запослености су, пре свега, детерминисани ангажовањем локалне заједнице у синергији са осталим секторима. Због тога треба унапредити рад локалне администрације у складу са потребама будућих инвеститора, убрзањем административних поступака и стварањем климе да су институције на располагању привреди, даљим развојем индустријске зоне улагањем у инфраструктурно опремање, изградњом и развојем сеоске и градске инфраструктуре – путне, водоводне, канализационе, телекомуникационе, електро-мреже. Активирање постојећих производних објеката (brownfield investicije).
- 2. Развој пољопривреде и села** – Владичин Хан, због својих природних карактеристика – рељеф, заступљеност пољопривредног земљишта, клима..., има велики потенцијал у пољопривредном сектору, који није у потпуности искоришћен. Први предуслов за то јесте побољшање инфраструктуре у селима у средњорочном периоду (стабилно електрично напајање, путна мрежа, комуникације, доступна градска пијаћа вода, канализација, школе, здравствене амбуланте, културни и спортски садржаји, обнова домова културе тамо где су они стари, или изградњу нових тамо где их нема...). Припрема избалансираних планова улагања у свим насељима на територији Општине, чиме би се недвосмислено подржало очување села и живота младих који у њима живе. Тежиште политике развоја пољопривреде у наредном периоду је на укрупњавању газдинстава и осавремењавању производње која је више специјализована и фокусирана на захтеве тржишта. Такође, посебну пажњу треба усмерити ка едукацији пољопривредника што јесте ефикасан и најбржи начин да се унапреди пољопривредна производња. Директне субвенције ка индивидуалним пољопривредним газдинствима имаће за циљ побољшање расног квалитета постојећег сточног фонда као и даљу модернизацију пољопривредних газдинстава.
- 3. Развој и унапређење инфраструктуре** – У плану је решавање проблема снабдевања пијаћом водом грађана у сеоским месним заједницама и у високим зонама на територији града. Обезбедиће се средства за асфалтирање деоница до неколико месних заједница код којих је висока фреквенција саобраћаја. Вршиће се санација клизишта, уређење паркова у граду, изградња дечјих игралишта у сеоским месним заједницама, одржавање постојећих како малих, тако и великих спортских терена и даље уређење Спортског центра. Развој инфраструктуре у наредном средњорочном периоду детаљно је разрађен Планом јавних инвестиција Општине Владичин Хан за период 2020-2022. године.
- 4. Социјална заштита** – Приоритет у обухвату системом социјалне заштите на локалном нивоу имаће најугроженије социјалне категорије становништва, као што су особе са инвалидитетом, деца, стари, Роми и социјално угрожене породице. Полазна основа за вођење одговорне социјалне политике Општине Владичин Хан је Одлука о правима из области социјалне заштите Општине, донета од стране Скупштине Општине. Права и услуге које су предвиђене овом одлуком се остварују преко Центра за социјални рад и Општине Владичин Хан у сарадњи са

удружењима грађана са територије Општине. Потребно је финансирати и обезбедити следеће социјалне услуге: Помоћ у кући, Дневни боравак за децу са сметњама у развоју, Саветовалиште за подстицање развоја младих, Прихватилиште за одрасла и стара лица, Прихватилиште за жене и децу жртве насиља у породици и жртве трговином људима, народна кухиња ...

5. **Образовање, култура, информисање и верска питања.** Општина ће финансирати законом прописане обавезе у вези функционисања предшколског васпитања, основног и средњег образовања, обавезе из колективних уговора, али и обнову школских зграда и набавку наставних средстава. Наставља се стипендирање студената и ученика са територије Општине. У области културе ће се наставити са планирањем и реализацијом културних манифестација као и обезбеђивање средстава за задовољење потреба у овим областима, нарочито оних манифестација које имају дугу традицију и афирмативне резултате у својој културној мисији. Подстицаће се развој културног и уметничког стваралаштва на територији Општине. У области информисања и верских заједница Општина ће поштовати законске обавезе. Посебан акценат у наредној години биће на потпуној реконструкцији објеката основних и средњих школа са територије Општине у циљу њихове потпуне енергетске ефикасности и подизања нивоа техничке опремљености школа са територије Општине.
6. **У циљу заштите животне средине** – Општина ће донети Програм заштите и унапређења животне средине за 2020. годину којим ће распоредити буџетом опредељена средства чиме ће предузети све неопходне мере заштите и очувања воде, ваздуха, земљишта, јавних зелених површина, хуманог решавања проблема паса луталица, али и решавања проблема буке, отпада, хемијског загађења земљишта, и едукације и подизања еколошке свести наших грађана.
7. **Спорт** – приоритет је масовност бављења спортом свих узраста, посебно деце, младих, особа са инвалидитетом и старих. Укључивање што већег броја ученика у програме школског спорта у оквиру школских секција и ваннаставних спортских активности. Унапређења подршке клубовима и спортовима од посебног значаја за Општину. Подршка изградњи и адаптацији спортске инфраструктуре и обезбеђивање адекватних услова за бављење спортом. Опремање објеката за рекреативно бављење спортом спортским справама и реквизитима. Изградња, обележавање и одржавање стазе за шетњу, бицикличких стаза, јавних вежбалишта и теретана на отвореном. Са новим законом о спорту кључну улогу у сагледавању потреба из области спорта, планирању и координисању свих спортских удружења и актера из области спорта врши Спортски савез Општине.
8. **Реформа Општинске управе** – Брза, флексибилна и ефикасна општинска управа један је од основних предуслова привредног и друштвеног развоја Општине Владичин Хан. Управо ефикасност Општинске управе је основни принцип којим ћемо се руководити у будућности. Од рада Општинске управе и свих осталих установа и јавних предузећа зависи функционисање читаве општине и тај рад мора бити на највишем нивоу.

Сходно набројаним приоритетима, Планом јавних инвестиција Општине утврђени су **конкретни капитални пројекти** које треба реализовати као приоритетне у следећем трогодишњем периоду и који се подједнако односе на инвестициона улагања у област путне инфраструктуре односно саобраћаја, водоводну и канализациону мрежу, улагања у капитално одржавање објеката предшколског, основног и средњег образовања као и на улагања у изградњу и одржавање отворених спортских објеката, опремање корисника буџета општине и изузимање земљишта за потребе проширења појаса индустријске зоне на територији Општине Владичин Хан.

3. ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2020. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

Полазна основа за планирање обима буџета за 2020. годину су планирани приходи и примања из Одлуке о буџету Општине Владичин Хан за 2019. годину, као и планирани расходи и издаци из ове Одлуке уз инфраструктурне приоритете прецизиране Планом јавних инвестиција.

У складу са подацима о реализацији прихода у претходним годинама, планираним приходима и примањима из Одлуке о буџету Општине Владичин Хан за 2019. годину, као и параметрима датим у Фискалној стратегији за 2019. са пројекцијама за 2020. и 2021. годину, израђена је пројекција буџетских прихода и примања у буџету Општине за наредни период:

Табела-Пројекција прихода и примања у периоду од 2020. до 2022. године (у хиљадама динара)

ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	2018. Остварење	2019. процена	2020. Пројекција	2021. Пројекција	2022. Пројекција
1. Порези	232.404	264.000	283.800	304.670	326.600
<i>1.1. Порез на доходак, добит и капиталне добитке</i>	188.219	220.000	236.500	254.000	272.300
<i>1.2. Порез на имовину</i>	26.041	27.000	29.025	31.100	33.300
<i>1.3. Порез на добра и услуге</i>	9.399	10.000	10.750	11.500	12.300
<i>1.4. Други порези</i>	8.745	7.000	7.525	8.070	8.700
2. Донације од међународних организација	0	32.000	120.000	110.000	110.000
3. Трансфери од других нивоа власти	312.029	323.000	331.200	350.000	350.000
4. Други приходи	47.284	65.000	60.000	60.000	70.000
5. Примања од продаје нефинансијске имовине	15.585	75.000	80.000	60.000	50.000
7. Пренета средства из претходне године	90.629	69.140	55.000	48.000	50.000
УКУПНО	697.931	828.140	930.000	932.670	956.600

Процена буџетских прихода и примања за 2020. годину, као што је видљиво из табеларног прегледа, износи **930.000.000,00** динара.

Потребно је напоменути да у наведену процену средстава за 2020. годину нису укључени евентуални наменски трансфери од надлежних Министарства који у моменту израде овог Упутства нису извесни са високим степеном вероватноће; уколико се одобре средства за финансирање пројеката за која корисници буду конкурисали план прихода односно расхода буџета биће коригован Решењем о увећању апропријација у складу са наменом дефинисаном сваким конкретним уговором.

Такође, процена обима буџета за 2020. годину и наредне две године извршена је под условом да се буџет Општине Владичин Хан додатно не задужује код пословних банака.

Из наведених средстава финансираће се редовна потрошња буџетских корисника у 2020. и наредне две године, расходи предвиђени програмима коришћења наменских средстава и капитални односно инфраструктурни пројекти дефинисани Планом јавних инвестиција Општине.

Табела-Пројекција расхода и издатака у периоду од 2020. до 2022. год. (у 000 дин.)

РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	2018. оствар.	2019. процена	2020. пројекц.	2021. пројекц.	2022. пројекц.
	1	2	3	4	5
1. Текући расходи	534.218	576.800	619.300	623.300	645.300
1.1. Расходи за запослене	125.350	135.300	135.300	135.300	135.300
1.2. Коришћење роба и усл.	209.896	240.000	250.000	252.000	260.000
1.4. Субвенције	28.675	28.000	26.000	27.000	30.000
1.5. Донације и трансфери	97.946	104.000	110.000	110.000	115.000
1.6. Социјална помоћ	10.241	10.000	11.000	12.000	14.000
1.7. Остали расходи	62.110	59.500	60.000	60.000	63.000
1.8. Средства резерве	0	0	27.000	27.000	28.000
2. Капитални издаци	83.192	171.340	232.700	239.370	280.700
2.1. Основна средства	75.081	165.000	220.000	226.000	265.700
2.2. Природна имовина	8.112	6.340	12.700	13.370	15.000
3. Набавка фин.имовине	11.382	25.000	30.000	20.000	30.600
3.1. акцијски капитал	11.382	25.000	30.000	20.000	30.600
УКУПНО(РАСХОДИ И ИЗДАЦИ)	628.792	773.140	882.000	882.670	956.600

4. ОБИМ СРЕДСТАВА БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА

Предлози финансијских планова буџетских корисника за 2020. годину попуњавају се на основу достављеног обима средстава – лимита од стране Одељења за финансије и привреду Општинске управе. Од буџетских корисника се очекује да одговорно и у складу са својим надлежностима а применом принципа штедње и рационализације расхода, као и могућностима укупног буџетског оквира, распореде предложени обим средстава по програмима, програмским активностима и пројектима. Укупан збир предлога не сме да прелази укупан предложени обим средстава додељен буџетском кориснику.

Уколико се услед доношења нових прописа укаже потреба за активностима, односно услугама које нису постојале у буџетима претходних година, а изискују повећање финансијских средстава потребних за њихову реализацију, буџетски корисник је у обавези да у оквиру садржаја програма, односно текућих активности или пројекта, детаљно образложи да се ради о новим активностима, односно услугама за које је потребно обезбедити средства изнад лимита утврђених овим Упутством.

Уколико корисник има потребе за додатним програмима, програмским активностима и/или пројектима, чије остварење премашује износ предложеног обима буџетских средстава, посебно ће те програме/програмске активности/пројекте исказати као захтев за додатно финансирање програма/програмске активности/пројекта.

У процесу планирања средстава мора се поштовати исказивање прихода и примања, односно расхода и издатака на основу система јединствене буџетске класификације, у складу са стандардним класификационим оквиром утврђеним *Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем*. За примену програмске класификације потребно је користити шифре програма и програмских активности из Анекса 5 – Упутства за израду програмског буџета.

Планирање, и контрола финансијског плана буџетског корисника вршиће се **на четвртном нивоу економске класификације** док ће извршење расхода и издатака бити реализовано на шестом нивоу. Предложени износи средстава исказују се у апсолутним износима, с тим што се препоручује заокруживање износа на хиљаде динара (задње три цифре нуле).

Субвенције јавним нефинансијским предузећима биће планиране у оквиру програмских лимита Општинске управе везаних за примарну делатност ових привредних субјеката о чему ће детаљније обавештење бити прослеђено сваком од јавних предузећа понаособ. У складу са остављеним финансијским простором за субвенционисање од стране Општине Владичин Хан, Јавна предузећа ће бити у обавези да израде Програм коришћења субвенција који се обавезно мора усвојити од стране Скупштине Општине Владичин Хан. Овако усвојен документ у складу са остављеним лимитом, биће неопходан за преносе средстава по захтевима јавних предузећа. Субвенције ће бити одобраване само у домену текућих расхода јавних предузећа. За инвестициона улагања и набавку опреме јавна предузећа ће подносити захтев за докапитализацију – увећање капитала са децидно прецизираним улагањима која су предвиђена из увећања капитала о чему ће посебну одлуку донети Скупштина Општине Владичин Хан.

Лимити расхода и издатака (класе 4 и 5) по буџетским корисницима за 2020. годину и наредне две фискалне године, дати су у следећој табели: (у хиљадама динара)

Раз-део	Програм Класиф.	Назив корисника	2019. процена	2020. пројекција	2021. пројекција	2022. пројекција
1	СКУПШТИНА ОПШТИНЕ		4.300	5.000	7.100	8.000
2	ОПШТИНСКО ВЕЋЕ		4.750	5.400	5.500	6.500
3	ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ		5.350	6.000	7.000	8.000
4	ОПШТИНСКИ ЈАВНИ ПРАВОБРАН.		2.700	3.600	4.000	5.000
5	ОПШТИНСКА УПРАВА		624.740	731.000	728.570	793.100
	0901	Социјална и дечја заштита	34.000	36.000	36.000	40.000
5-0	0501	Енергетска ефикасност	7.000	8.000	6.000	7.000
	0602	Опште услуге локалне сам.	130.000	142.000	156.570	162.000
	1101	Урбанизам и прос. планир.	8.000	6.000	3.000	6.000
	0101	Пољопривреда	16.000	15.000	20.000	25.000
	0701	Организација саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре	87.000	110.000	126.000	136.000
	0401	Буџетски фонд за заштиту и унапређење живот. средине	32.000	51.000	59.000	47.000

	1102	Комунална делатност	133.000	130.000	140.000	150.000
	1501	Локални економски развој	23.000	23.000	24.000	27.000
	1801	Здравствена заштита	22.000	15.000	14.000	15.000
	1301	Развој спорта и омладине	24.240	48.000	32.000	40.000
	1201	Култура и информисање	29.000	12.000	7.000	8.000
	2001	Предшколско образ. и васп.	11.000	0	0	0
	2002	Основно образовање	48.000	90.000	68.000	70.000
	2003	Средње образовање	20.500	45.000	37.000	40.000
5-1		ПУ ПЧЕЛИЦА	64.000	64.000	67.000	70.000
5-2	1301	УСЦ КУЊАК	34.000	30.000	26.000	27.000
5-3		ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРНУ ДЕЛАТНОСТ, ТУРИЗАМ И БИБЛИОТЕКАРСТВО	32.000	34.500	35.000	36.000
	1201	Развој културе и информис.	21.500	24.500	25.000	26.000
	1502	Развој туризма	10.500	10.000	10.000	10.000
5-4		Месне заједнице	1.300	2.500	2.500	3.000
УКУПНО (1 до 5)			773.140	882.000	882.670	956.600

5. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА БУЏЕТА

Приликом планирања предлога финансијског плана треба имати у виду следеће параметре:

5.1. Планирање масе средстава за плате запослених у 2020. години

5.1.1. Законско уређење плата

Плате запослених код корисника буџета Општине уређене су у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 62/06...21/16), Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, број 116/14) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др. Закон и 23/18).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) не примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, већ Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01...113/17-др.закон и 23/18).

Приликом обрачуна и исплате плата примењују се основице према закључцима Владе Р. Србије а до почетка примене.

Упутством за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2020. годину и пројекција за 2021. и 2022. годину донетим од стране Министра финансија Републике Србије истакнуто је да се **дефинитивно укида Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (у даљем тексту: Закон)**, који је објављен у „Службеном гласнику РС”, број 116/14 од 27. октобра 2014. године.

5.1.2 Планирање масе средстава за плате у фин. плановима буџетских корисника за 2020.

Буџетски корисници у 2020. години могу планирати укупна средства потребна за исплату плата запослених које се финансирају из буџета Општине, тако да масу средстава за исплату плата планирају на нивоу исплаћених плата у 2019. години а највише до планираног износа за исплату плата у 2019. години. Овако утврђену масу треба увећати за масу средстава за плате за број запослених максимално до броја утврђеног у Одлуци о максималном броју запослених на неодређено време за сваки организациони облик у систему локалне самоуправе Општине Владичин Хан за 2017. годину („Службени гласник Града Врања“ број 32/2017). Овом Одлуком предвиђен је следећи број запослених на неодређено време код корисника буџета Општине Владичин Хан чије се плате финансирају са економских класификација 411 и 412:

- Општинска управа 78,
- Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство 11,
- Установа Спортски Центар „Куњак“ 7,
- Предшколска установа „Пчелица“ 31.

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2020. годину.

Средства за плате се планирају на бази постојећег а не систематизованог броја радних места односно запослених.

Средства која су била планирана за ново запошљавање у 2020. години, не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Уколико у току 2020. године буџетски корисници услед посебних околности имају потребу за увећањем средстава за плате на економским класификацијама 411 и 412, неопходно је да се иста детаљно образложи и документује навођењем финансијских ефеката промена (на пример за оснивање нове установе – документ који потврђује почетак рада нове установе, број запослених који мора бити обухваћен Одлуком о максималном броју запослених, коефицијенте, основицу и др.)

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2020. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и други врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава Општине, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду – осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2020. години.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 – Расходи за запослене треба планирати крајње рестриктивно.

Средства за решавање смањења броја запослених треба пребацити са економских класификација 411 и 412 на економску класификацију 414.

5.1.3 Планирање броја запослених у 2020. години

Сваки организациони облик у систему локалне самоуправе може имати највише онолики број запослених на неодређено време, за који има обезбеђена средства за зараде.

Укупан број запослених на одређено време, због привремено повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, закључених непосредно или преко омладинске или студентске задруге и лица ангажованих по другим основима не може бити већи од 10% броја запослених на неодређено време код организационог облика (члан 10. став 1. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору). **Организациони облик који има мање од 100 запослених може да има највише до 10 запослених или ангажованих лица у смислу става 1. овог члана** (став 2.), с тим да уколико тај број превазилази 10% запослених на неодређено време – Општина се мора обратити Комисији Владе за ново запошљавање ради добијања сагласности.

Посебно указујемо на примену одредбе члана 27е Закона о буџетском систему према којој **предшколске установе и установе културе нису изузете, односно за ново запошљавање у предшколским установама и установама културе подносе се захтеви за ново запошљавање.**

Буџетски корисници су у обавези да у образложењу финансијских планова за 2020. годину обавезно искажу број запослених на неодређено и одређено време за које су у финансијским плановима захтевана средства.

5.2 Група конта 41

Саставни део финансијских планова корисника буџета представља и **Прилог 1 – Преглед броја запослених и средстава за плате за 2020. годину** који садржи податком о броју запослених у 2019. години и планираним бројем запослених у 2020. години, по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.

Табела Т1 се аутоматски попуњава подацима из табела Т1.1, Т1.2 и Т1.3 које је потребно попунити.

- Т1 - Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класиф. 411 и 412;
- Т1.1 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 01 на економским класиф. 411 и 412;
- Т1.2 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 04 на економским класиф. 411 и 412;
- Т1.3 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 05-08 на економским класиф. 411 и 412.

Табеле Т1.1, Т1.2 и Т1.3 попуњавају се тако што се попуњавају колоне "број запослених на неодређено време" и "број запослених на одређено време" по корисницима и то само у редовима са празним ћелијама. Осенчене ћелије се не попуњавају.

Приликом попуњавања **Табеле 2.** попуњавају се само колоне са масом средстава за плате по корисницима и изворима, тако што се уноси износ масе средстава само у редовима са празним ћелијама, а осенчене ћелије се не попуњавају. Колоне са бројем запослених се аутоматски попуњавају подацима из табеле Т1.

Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.

Табела 4. је табела која приказује планирана и исплаћена средства у 2019. години и планирана средства у 2020. години на економској класификацији 465, као и масу средстава и број запослених чија је плата мања од 25.000 динара.

Табела 5. представља преглед планираних и исплаћених средстава за плате и броја запослених у 2019. години и планираних средстава у 2020. години на економској класификацији 414 (рационализација) у складу са планом рационализације.

Табела 6. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2019. години и планираних средстава у 2020. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу. Напомињемо да се у овој табели приказују планирана/исплаћена средства за јубиларне награде и/или по другом основу, при чему је потребно у табели нагласити који је основ у питању (награде и сл.).

Табела 7. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2020. години по звањима и занимањима у органима јединица локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.

Табела 8. односи се на преглед исплаћених средстава на економским класификацијама 413-416 у 2019. години, као и планираним средствима у 2020. години.

Табела 9. односи се на преглед броја запослених на неодређено и одређено време у 2020. години, по кварталима и број запослених из Одлуке о максималном броју за 2017. годину. Након истека сваког квартала потребно је да попуњену табелу доставите Одељењу за финансије и привреду Општинске управе на е-mail: finansije@vladicinhan.org.rs

Штампани формат табела Прилога 1- Преглед броја запослених и средстава за плате, треба имати печат и потпис одговорног лица као и број телефона.

5.3 Група конта 42 – Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2020. години, а нарочито за извршавање расхода на име сталних трошкова (421 – Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, привремено повремене послови и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15 и 113/17).

5.4. Група конта 45 – Субвенције и 62 – Набавка финансијске имовине

У оквиру субвенција и буџетских кредита неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције и буџетски кредити, с обзиром на то да даље мере фискалне консолидације подразумевају рационално коришћење средстава субвенција и буџетских кредита.

Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу контроле државне помоћи.

5.5. Група конта 48 – Остали расходи

Остале расходе, такође треба планирати у складу са рестриктивном политиком која се спроводи у циљу одрживог нивоа дефицита. Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 – Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

5.6. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте за 2020 - 2022.

5.6.1. Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарнија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Набавке административне, канцеларијске опреме, аутомобила и осталих основних средстава за редован рад потребно је планирати уз максималне уштеде, тако да се само врше набавке средстава неопходних за рад.

5.6.2. Капитални пројекти и њихов значај

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Општину Владичин Хан, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капиталним пројектима се увећава имовина Општине путем изградње и капиталног одржавања грађевинских објеката инфраструктуре и улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину.

Капиталним пројектом се поред изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре сматра и улагање у куповину зграда и објеката, као и другу нефинансијску имовину чији је век трајања, односно коришћења дужи од једне године, независно од тога да ли је капитални пројекат исказан као посебан пројекат унутар програма или као издатак у оквиру одређене програмске активности у буџету.

Капитални пројекат садржи све неопходне активности са потребним ресурсима које се планирају и реализују током целог пројектног циклуса у складу са јасно дефинисаним циљевима и резултатима пројекта, а у циљу постизања одрживе и дугорочне употребне вредности пројекта за пројектом идентификовану групу корисника.

Капитални пројекат мора представљати функционалну целину са дугорочном (преко годину дана) употребном вредношћу по завршетку његове реализације.

Капитални пројекат може бити заједнички пројекат када се спроводи од стране два или више корисника буџетских средстава, јавних предузећа, односно других корисника јавних средстава, који својим споразумом уређују међусобне односе, односно права и обавезе у вези са реализацијом капиталног пројекта.

Капитално одржавање је одржавање које осигурава одрживост резултата, исхода и ефеката капиталних пројеката и доприноси продужетку очекиваног века употребе добра и повећава његову вредност.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о садржини, начину припреме и оцене, као и праћењу спровођења и извештавању о реализацији капиталних пројеката („Службени гласник РС”, бр. 63/17) и Правилника о садржини, роковима и поступку достављања инвестиционе документације за капиталне пројекте („Службени гласник РС”, бр. 18/18).

СВИ КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ КОЈЕ КОРИСНИЦИ БУЏЕТА УКЉУЧЕ У СВОЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ПЛАНОВЕ МОРАЈУ ПРЕТХОДНО БИТИ САДРЖАНИ У ПЛАНУ ЈАВНИХ ИНВЕСТИЦИЈА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН ЗА 2020-2022. ГОДИНУ.

Планиране издатке за капиталне пројекте по годинама који се односе на изградњу и капитално одржавање, треба исказати по контима на четвртог нивоу, и то:

- 1) издатке за израду пројектно-техничке документације на конту 5114 (осим уколико је иста већ израђена);
- 2) издатке за експропријацију земљишта на конту 5411;
- 3) издатке за извођење радова на изградњи, односно извођење радова на капиталном одржавању на контима 5112 и 5113;
- 4) **издатке за ангажовање стручног надзора на конту 5114** (осим уколико исти нису планирани од стране инвеститора или на неки други начин).

НАПОМЕНА:

Расходи који се финансирају из сопствених и осталих прихода корисника морају бити у висини процењених сопствених прихода, односно мора постојати равнотежа између планираних прихода и расхода, тако да расходи не могу бити ни већи, ни мањи од пројектованих прихода из сопствених и осталих прихода. **За кориснике је исказивање расхода који се финансирају из других извора који нису буџетски (сопствени приходи, донације и слично), посебно важно, с обзиром да су у складу са Законом, предвиђене посебне апропријације у Одлуци о буџету из наведених износа прихода. Услов за коришћење остварених сопствених прихода за одређену намену, биће да је расход планиран у буџету.**

5.6.3. САДРЖАЈ ЗАХТЕВА БУЏЕТСКОГ КОРИСНИКА

На основу Упутства за припрему буџета, корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и годишњег финансијског плана.

Предлог финансијског плана корисника буџетских средстава за 2020. и наредне две године, треба да се састоји од :

- Табеле 1. - Програм
- Табеле 2. - Програмска активност
- Табеле 3. - Пројекат
- Прилог 1. – Преглед броја запослених, укључујући Т1, Т2, Т3, Т4, Т5, Т6, Т7, Т8 и Т9
- Табеле ПЛ 1 и ПЛ 2
- Писано образложење за сваки појединачни расход односно издатак и
- Извештаја о учинку програмских активности за првих шест месеци 2019. године
- За јавна предузећа – Посебан програм коришћења субвенција.

У складу са чланом 122. Закона о буџетском систему, одредбе овог закона, које се односе на програмски део буџета, постоји обавеза корисника буџетских средстава да припреме предлоге финансијских планова (као саставног дела програма пословања/рада) по програмском моделу. Упућујемо кориснике буџета да се на интернет страници Министарства финансија налази Упутство за израду програмског буџета које је потребно користити за припрему предлога финансијских планова за 2020. годину и две наредне године. Нарочито је потребно обратити пажњу на шифарник програма, програмских активности и пројеката који су дати у прилогу овог упутства.

Упутство за израду програмског буџета даје детаљно образложење методологије припреме пројеката, програмских активности и програма, дефиниције основних појмова као и Анекс 5 - Униформни програми и програмске активности јединица локалне самоуправе.

По потреби, ЈЛС утврђују додатне програмске активности и пројекте – у оквиру дефинисаних програма, у складу са својим специфичним надлежностима и својим стратешким плановима и циљевима.

СКГО је утврдила и доставила листу униформних индикатора које достављамо у прилогу овог упутства. Применом ових индикатора пружају се подаци о општим достигнућима униформних програма и програмских активности, као и статистички подаци из домена униформних програма и програмских активности. **Свака евентуална модификација ове листе биће постављена на званичном сајту Општине па се корисници упућују да прате инструкције које Одељење за финансије и привреду поставља у сектор „Буџет“.**

Униформност програма и програмских активности и индикатора обезбеђује да јединице локалне самоуправе међусобно упореде трошкове и квалитет услуга пружених грађанима у оквиру тих програма и програмских активности. Такође, та униформност програма и програмских активности и њихова усклађеност са секторима и програмима на централном нивоу, омогућује да се спроведе фин. анализа и прате активности корисника буџета у одређеним областима на свим нивоима власти.

Препоручује се свим буџетским корисницима, у циљу редуковања физичког обима поднете документације, да приликом попуњавања прописаних образаца, редове са контима која остају празна сакрију. За све додатне информације и техничку помоћ око попуњавања прописаних образаца у електронској форми можете се обратити на телефон Одељења за финансије и привреду Општинске управе Владичин Хан 017/390-509 или у канцеларији број 12 на другом спрату зграде Општинске управе.

6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЗА 2020. ГОДИНУ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА БУЏЕТА

Припрема и доношење буџета јединица локалне самоуправе дефинисана је чланом 31. Закона о буџетском систему где су дефинисани крајњи рокови за поједине активности и то:

5. јул – министар доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти

01. август – локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему буџета локалне власти,

01. септембар – директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године,

15. октобар - локални орган управе надлежни за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти,

1. новембар - надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти,

20. децембар - скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти и

25. децембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету

7. НАЧИН ИСКАЗИВАЊА РОДНЕ АНАЛИЗЕ БУЏЕТА – ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА

Члан 16. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ 103/2015) дефинише да се одредбе овог закона које се односе на родно одговорно буџетирање примењују на буџетске кориснике у складу са годишњим планом поступног увођења родно одговорног буџетирања а у целини од доношења буџета Општине Владичин Хан за 2020. годину.

Приликом припреме програмског модела буџета дефинишу се родно одговорни циљеви и родни индикатори, којима се приказују планирани очекивани доприноси програма, програмских активности и пројеката у остваривању родне равноправности. Ова одредба Закона треба бити примењена у предлозима финансијских планова за 2020. годину.

Сходно напред изложеном, **сви буџетски корисници у обавези су да у својим финансијским плановима искажу за своје програме, програмске активности односно пројекте најмање један родно одговоран циљ и одговарајуће показатеље/индикаторе који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца, као и да сви индикатори који се односе на лица буду разврстани на жене и мушкарце.**

Потребно је укратко описати користи програма за жене и мушкарце (ако је могуће представити садашње податке о женским и мушким корисницима), уколико је доступно на основу анализе корисника програма. Уколико подаци који су потребни за родну анализу нису доступни, навести да ће 2020. година послужити за прикупљање почетних података.

Приликом описа сврхе програма потребно је навести и утицај на унапређење родне равноправности.

Приликом навођења правног основа потребно је навести законе из области родне равноправности (Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације и др.).

Приликом описа програма и образложења кључних активности и услуга које се спроводе, односно пружају, обавезно навести и активности – услуге које ће буџетски корисник спровести односно пружити ради остваривања циља у које је дефинисана родна компонента.

Примери различитих начина за уродњавање односно укључивање родне перспективе у циљеве и индикаторе у оквиру програмске структуре сликовито су описани у Упутству за увођење родно одговорног буџетирања Министарства финансија Републике Србије које се налази на званичном сајту Министарства на адреси <https://www.mfin.gov.rs/pages/article.php?id=13645>

8. НАЧИН ИСКАЗИВАЊА ПРОГРАМСКИХ ИНФОРМАЦИЈАМА

Кључне новине до којих је дошло преласком на програмски модел буџета односе се на чињеницу да су средства расподељена по елементима програмске структуре.

Уведене су програмске информације које служе додатном појашњењу намене буџетских средстава и као додатни инпут за доношење одлука о одобрењу буџетских средстава (и дефинисању лимита). Основне програмске информацију јесу циљеви и показатељи тј. индикатори.

Циљ представља сажету изјаву о томе како треба да изгледа жељено (промењено) стање коме се тежи, а у односу на идентификовану ситуацију односно тренутни проблем, и различито се дефинишу за програм, програмску активност или пројекат.

ЦИЉЕВИ И ПОКАЗАТЕЉИ ПРОГРАМА.

Најчешћи циљ програма представља специфични друштвени или економски исход који треба остварити у средњорочном периоду спровођењем активности у оквиру програма.

Корисници буџета као основу за утврђивање циљева програма користе посебне циљеве дефинисане средњорочним планом органа, односно документима јавних политика које се односе на њихов делокруг, које је потребно адекватно распоредити по програмима (1-3 циља по програму). Остварење циља искључиво или превасходно може да се припише реализацији активности и пројеката у оквиру програма за који је тај циљ постављен.

За праћење постизања утврђеног циља програма користе се показатељи исхода, који су у директној вези с тим циљем. Приликом утврђивања показатеља, потребно је анализирати на који начин се најадекватније и најпрактичније може мерити постизање циља. Често је потребно утврдити више од једног показатеља да би се на свеобухватан начин измерило постизање циља. Међутим, да би се сачувао фокус, треба се усредсредити на мањи број (1-2) кључних показатеља. Ако се користи превише показатеља, то може створити презасићење информацијама.

Када се утврђују показатељи, важно је да се на уму има:

- *Јасноћа* – из примене показатеља треба да се види да ли институција постиже циљеве које је себи поставила. Показатељи треба да буду разумљиви свима који их користе (руководиоцима програма, руководству органа управе, министарству надлежном за послове финансија, Влади итд.).
- *Доступност података* – подаци за одабран показатељ морају бити лако доступни и прикупљени уз прихватљиве трошкове.

Такође приликом дефинисања показатеља потребно је тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. СМАРТ или МУДРО дефинисани показатељи су они који су

Мерљиви - могу се квантитативно одредити кроз број или проценат,

Уоквирени временски - поседују временску одредницу на крају које се врши мерење и поређење са планираним величинама,

Достижни - представљају компромис између жеља и могућности, односно узимају у обзир реалне компетенције, расположивост ресурса и потенцијалне ризике,

Релевантни - пружају информације које недвосмислено и директно доприносе остварењу дефинисаних циљева,

Одређени - недвосмислено одсликавају стање или ниво активности који се желе постићи.

Када се утврђују показатељи за праћење остварења циљева програма потребно је, у мери у којој је то адекватно, користити **постојећу** статистику органа, ону која се користи за извештаје који се достављају различитим организацијама (као што су *OECD*, Светска здравствена организација итд.) или за интерне сврхе (за доношење одлука руководства).

ЦИЉЕВИ И ПОКАЗАТЕЉИ ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТА.

Циљеви *програмских активности* и *пројеката* су **циљеви нижег нивоа** – *средњорочни* и *краткорочни* – који су релевантни за остварење циљева *програма*. Циљ *програмске активности* и *пројекта* може се односити на одређени **исход**, али и на непосредне **излазне резултате** који се остварују њиховим спровођењем. Када се односе на излазне резултате, циљеви *програмске активности* или *пројекта* често указују на унапређење пружања јавних услуга корисника буџета. За сваку *програмску активност* и *пројекат* потребно је утврдити 1 – 2 циља.

За мерење учинка *програмских активности* и *пројеката* утврђују се показатељи исхода, показатељи излазних резултата или комбинација та два типа показатеља која на најреалистичнији начин одсликава напредак у остварењу циља *програмске активности* или *пројекта* (1–2 показатеља по циљу). Важно је нагласити да показатеље исхода треба утврдити кад год је то могуће јер пружају податке који су од највећег интереса за ширу јавност.

Циљ *програмске активности* или *пројекта* често се односи на унапређење неке јавне услуге коју пружа корисник буџета. У наставку су дате смернице и примери како се показатељи излазних резултата могу користити за мерење и праћење квантитета, квалититета или ефикасности пружене услуге:

- Показатељи којима се мери **квантитет**, односно **обим пружених услуга** су на пример: проценат вакцинисане деце; број емитованих реклама у кампањи против пушења; проценат обрађених захтева за издавање грађевинских дозвола итд.
- Показатељи за мерење **квалитета пружених услуга** које је најједноставније утврдити су показатељи **ажурности**, показатељи **задовољства корисника услуга** итд. Показатељима ажурности мери се колико се брзо пружа одређена услуга, што је излазни резултат, на пример: просечно време између пријема пацијента у болницу и времена када му је пружена здравствена услуга; просечно време обраде захтева за издавање грађевинске дозволе; итд. Постоји више врста показатеља **задовољства корисника услуга**, почевши од показатеља на основу којих се добијају подаци о укупном нивоу задовољства, до показатеља на основу којих се добијају подаци о специфичним аспектима задовољства пруженом услугом, нпр. проценат корисника услуге који сматрају да је пружалац услуге љубазан. Да би се добили специфични подаци о унапређењу задовољства пруженом услугом, утврђују се показатељи у складу с којима се осмисле анкете које се потом периодично спроводе и сл.
- Показатељима **ефикасности** мери се остварење резултата по адекватној цени. Најчешће се користи показатељ **јединичне цене пружене услуге**. Примери показатеља утврђених на тај начин су: цена по датој вакцини (укључујући пружање услуге); цена по обрађеном захтеву за издавање грађевинске дозволе;

Како је фокус програмског буџета на коришћењу информација о исходима програмских активности и пројеката, као и квантитета, квалитета и ефикасности пружања јавних услуга, није потребно дефинисати циљеви и показатеље учинка за програмске активности типа:

- **администрација и управљање**
- **трансфер**
- **накнаде корисницима социјалне заштите**
- **буџетска резерва**

За програмске активности типа **управни послови** (давање мишљења и сагласности, решавање предмета, администрирање стипендија и сл.) циљеви и показатељи учинка се дефинишу само ако:
– се тичу квалитета и ефикасности пружене услуге (нпр. просечно време или трошак обраде предмета)

Детаљне инструкције са примерима у погледу дефинисања циљева и индикатора могу се наћи у Упутству за израду програмског буџета Министарства финансија које је ажурирано октобра 2017. Године, на адреси <https://www.mfin.gov.rs/pages/article.php?id=13474> а униформни циљеви и индикатори дефинисани су од стране СКГО уз координацију Министарства финансија и саставни су део овог Упутства.

III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Сви буџетски корисници Општине Владичин Хан, имају обавезу да планирају средства за потрошњу у складу са својим надлежностима, тј. делокругом својих активности које су прописане законским одредбама из њихове надлежности. Исто тако, сви буџетски корисници, који имају планиране донације, у својим буџетским захтевима требају да наведу законску и другу регулативу на основу које планирају исте, те да образложе њихову намену.

Приликом планирања буџетских расхода и издатака за наредну годину неопходно би било планирати посебне буџетске ставке у циљу планирања наменског трошења средстава из прихода који се остварују по посебним прописима. Уколико законске одредбе то предвиђају, потребно је усвојити посебне програме за трошење ових средстава.

Приходи који се остварују по посебним прописима су:

- накнада за промену намене пољопривредног земљишта ;
- накнада за коришћење шума и шумског земљишта ;
- приходи од новчаних казни за прекршаје, предвиђене прописима о безбедности саобраћаја;
- средства која се остварују од давања у закуп пољопривредног земљишта, ...

Претходно наведено односи се на одељења Општинске управе и буџетске кориснике у чијој су надлежности распоред и коришћење средстава по посебним програмима коришћења наменских средстава односно прихода који се остварују по посебним прописима, као и остали буџетски корисници који остварују приходе по посебним законским прописима и исте реализују по посебним програмима.

Приликом планирања буџета, сви буџетски корисници су дужни да се придржавају начела рационалности и штедње. У оквиру ограничених средстава, буџетски корисници као приоритет треба да планирају законске и уговорене обавезе (плате, накнаде, закључене уговоре, преузете обавезе и сл.). Нарочито скрећемо пажњу да је због реалног, истинитог и суштински исправног планирања активности свих корисника буџета Општине Владичин Хан потребно да се у буџетском захтеву ставке расхода детаљно писмено образложе, како би буџет Општине за 2020. и наредне две године био усклађен са „Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем

Сви буџетски корисници, дужни су да доставе захтеве за буџетским средствима за 2020. и наредне две године годину на начин предвиђен овим Упутством. За непоштовање буџетских ограничења и садржаја буџетског захтева, као и рокова за израду и достављање захтева, предвиђене су санкције у складу са чланом 103. Закона о буџетском систему.

Социо-хуманитарне и организације из осталих области деловања са седиштем односно делокругом рада на територији Општине Владичин Хан подносе своје предлоге програма односно пројеката након расписивања јавног конкурса за финансирање или суфинансирање програма и

пројеката из конкретне области друштвеног деловања које расписује Општинско веће Општине Владичин Хан.

Конкурси ће бити расписивани и за невладине организације чији је делокруг рада у области **спорта, културе, социјалне политике, омладинске политике и екологије** односно заштите животне средине док ће се **Финансирање медија од локалног и регионалног значаја** вршити путем јавног конкурса у складу са Законом о јавном информисању и медијима.

Годишњи план расписивања јавних конкурса, у складу са Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења („Службени гласник Републике Србије“ број 16/2018), биће објављен на званичном сајту Општине Владичин Хан непосредно по доношењу Одлуке о буџету Општине а најкасније од 31.01.2020. године.

Саставни део овог упутства представљају и:

- Обрасци финансијског плана по методологији програмског буџетирања за 2020. годину (Табеле програма, програмске активности и пројекта)
- Униформни програми и програмске активности јединица локалне самоуправе,
- Циљеви програма и програмских активности и листа униформних индикатора за програмску структуру буџета за 2020. годину
- Табеларни прилози Министарства финансија:
 - Прилог 1 – Преглед броја запослених и средстава за плате (са припадајућим табелама)
 - Образац ПЛ 1 и ПЛ 2

Број: 401-433/2019-IV-02
Датум: 22.07.2019. године

Руководитељка Одељења,
Бранка Милосављевић